

СТРУЧЕН РАБОТНИК / СТРУЧЕН СОРАБОТНИК:

Прашања од педагошката литература и Стандардите за рано учење и развој

1. Каков вид истражувања се акционите истражувања

Акционите истражувања се вид истражувања во кои истражувачот внесува промени во срединските фактори – во практиката и ги следи нивните ефекти во воспитно-образовниот процес. Оттука, истражувачот е активен во процесот на истражувањето. токму поради тоа, велиме, дека во овие истражувања постои непосредна комуникација меѓу теоријата и практиката.

2. Работа во тим

Работата во тим претставува учество во група со заеднички цели и намери во која соработливо се донесуваат одлуки по однос на даден проблем.

3. Современи трендови во развојот на предучилишното воспитание

Современи трендови во развојот на предучилишното воспитание се: Различни форми на опфат на децата (кратки, вонинституционални, алтернативни), искористување на постојните просторни капацитети од локалната средина, поголема вклученост на родителите во програмата.

4. Основни принципи за развој на предучилишното воспитание и образование

Основни принципи за развој на предучилишното воспитание и образование се: Принцип на квалитет, принцип на граѓанска одговорност, принцип на еднаквост/рамноправност, принцип на транспарентност, принцип на интегративност, децентрализација и либерализација.

5. Објаснете го принципот на интегративност на предучилишното воспитание и образование.

Принципот на интегративност на предучилишното воспитание и образование можеме да го толкуваме од два аспекта:

- Првиот подразбира дејствување врз развојот на целокупноста на личноста а не само врз нејзини поединечни развојни аспекти.
- Вториот се однесува на поврзаност на предучилишното воспитание и образование на сите нивоа (програмска поврзаност, размена на службени информации, соработка меѓу кадарот, користење на досието во континуитет на образованието на детето). Двата аспекти претставуваат целина во однос на обезбедување поквалитетно воспитно-образовно влијание врз раниот детски развој.

6. Начини на стручен и професионален развој?

Начини на стручен и професионален развој се:

Учество на стручни и научни собири, објавување трудови, размена на идеи и мислења, консултација на стручна литература, посетување на курсеви и други едукативни организирани форми.

7. Што се подразбира под принцип на отвореност на воспитно-образовниот процес?

Под принцип на отвореност се подразбира соработка (партнерство) на сите структури од воспитно-образовниот процес со сите лица и институции кои се одговорни за детскиот развој и со кои детето се развива, расте и комуницира (заедницата, семејството).

8. Улогата на стручниот работник/соработник во развојот на воспитно-образовната дејност во градинката

Улогата на стручниот работник/соработник во развојот на воспитно-образовната дејност во градинката се согледува низ следните активности: координирање на воспитно-образовниот процес; придонес во стручниот и професионалниот развој на воспитувачите, негователите и останатите стручни кадри во установата/центарот; соработка со заедницата; соработка со училиштето; соработка со семејството; работа на развој на воспитно-образовната дејност; работа на истражување, евалуирање и иновирање на воспитно-образовната дејност.

9. Индивидуална работа со децата во градинката

Индивидуална работа со децата во градинката подразбира почитување на индивидуалните карактеристики, можности и потенцијали на секое дете во воспитно-образовната група и работа на развој на неговиот индивидуален личен идентитет. Воспитувачот треба да гради стратегии на следење, пристап и развој кон секое дете поединечно со цел да му помогне да гради реална слика за себе.

10. Инструменти на истражување во воспитно-образовниот процес

Најчесто применувани инструменти на истражување во воспитно-образовниот процес се: Протокол на интервју, протокол на систематско набљудување, социограм, анкета за воспитувачите, родителите и другите стручни лица, чек листи, видео-записи, аудио-записи, бележници.

11. Карактеристиките на современиот курикулум

Современиот курикулум треба да биде отворен, развоен, креативен, да одговара на детските можности и потенцијали, да овозможува холистички пристап (интегритет на развојот и на развојниот пристап кон детето), да не нуди готови решенија .

12. Разликата меѓу интенционалното и функционалното воспитание

Разлика меѓу интенционалното и функционалното воспитание се состои во следното: Интенционалното воспитание се однесува на организиран процес кој се стреми кон постигнување на планирана цел, додека функционалното воспитание се однесува на ненамерни влијанија без претходно испланирани цели.

13. Функции на предучилишното воспитание

Функции на предучилишното воспитание се

- Задоволување на детските развојни потреби; детските права; и потребите на општеството за интергенерациски континуитет (пренесување на традициите, културата);
- Социјализаторска функција – вклопување во средина поширока од семејството;
- Подготовка за училиште;
- Згрижување на децата во отсуство на родителите;
- Едукација на семејството;
- Компензаторска функција за деца од депривирани средини;
- Посебна помош на деца попречени во развојот;
- Обезбедување посебни услови за деца со зголемени развојни можности;
- Дополнување на семејната воспитна улога.

14. Семејството и воспитувањето на децата

Семејството е најзначаен и прв фактор во развојот на детската личност. Тоа ги поставува темелите на развојот на детето и го насочува патот на понатамошните организирани и неорганизираните воспитни влијанија врз него. Семејството влијае со целокупната семејна клима и односи, вклучувајќи ја емотивната врска на членовите како најзначаен фактор во социјалниот развој и во развојот на идентитетот на единката.

15. Што се подразбира под евалуација на програмата?

Под евалуација на програмата се подразбира следење, вреднување/оценување и развој на воспитно-образовната програма во функција на поквалитетен воспитно-образовен процес.

16. Процесот на адаптација во раното детство?

Процесот на адаптација се определува како активно приспособување на поединецот (детето) во условите на новата општествена средина.

17. Наведи постапки со помош на кои може да се олесни адаптацијата на децата во градинката?

Постапки со помош на кои може да се олесни адаптацијата на децата во градинката се: претходна посета на воспитувачот во домот на детето, еластично време на приемот на детето во установата, постепено продолжување на престојот во установата, доближување на условите на градинката до условите во семејството, толерирање на носењето омилени играчки од дома, грижлив, одмерен и топол однос на воспитувачот, на негователката и сите останати во установата, да нема нагла промена на навиките на детето кои се стекнати во семејството, претставување на другарите во групата како и претставување на елементите од целосното опкружување во просторијата и зградата, обезбедување можности за престој на родителот или друг близок од семејството во воспитно-образовната група и во градинката.

18. Внатрешната и надворешната мотивација кај децата

Внатрешната мотивација се наоѓа во внатрешните сили на детето (неговите диспозиции, интересирањата, стремежите, потенцијалите, додека надворешната мотивација се наоѓа во надворешните организирани или неорганизираны влијанија кои имаат цел да ги поттикнат и поддржат внатрешните мотиви на детето.

19. Поим за интегрирано планирање.

Интегрирано планирање е планирање кое ги креира, обединува и ги става во содејство сите содржински и стратешки моменти во воспитно-образовниот процес, со цел холистички да се влијае врз развојот на детето

20. Играта како примарна активност во детската возраст

Играта е основното средство/метод/форма на воспитно-образовното дејствување за кое детето има посебни животни потреби и кое обезбедува живеење и учење сообразено со детските развојни и индивидуални карактеристики, потенцијали и интереси. Низ играта детето се изразува себеси, ги искажува своите потреби, желби и намери, се социјализира, корегира некои развојни аспекти и учи.

21. Центри за учење и активност и нивно креирање

Центрите за учење и активност претставуваат посебни делови во просторијата и надвор од неа, чиј дидактички материјал, играчки, средства и

предмети се структурирани во логички целини, насочени кон учење и кон поддршка и развој на детските потенцијали. Во соодветни центри можеме да ги наброиме следните: Центар за семејно-драмски игри и активности, центар за математички игри и активности, библиотечен центар, центар за истражувачки игри и активност, центар за мирни игри и активности, центар за игри песок-вода, центар за конструктивни и манипулативни игри, сообраќаен центар, центар за музички игри и активности и други. Организацијата и комбинирањето на центрите зависи од детските интереси и потреби, како и од воспитно-образовните цели.

22. Развивање на социјабилноста и интеракцијата на предучилишното дете

Социјалното поведение почнува уште кога бебето почнува да ги разликува лицата од предметите околу него и покажува задоволство од нивното присуство. Понатаму се развива низ контактите и интеракцијата со восрасните и врсниците во семејниот круг, со врсниците и во поширокото опкружување. Во прилог на тоа е и идентификацијата на децата со блиските во опкружувањето од чиј пример го учи процесот на социјалното дејствување и комуницирање. Социјалниот развој претставува стекнување на зрелост во социјалните односи и учење за прифаќање различности меѓу луѓето.

23. Наведи ги својствата на волевата активност кај детето.

Својствата на волевата активност кај детето се: насоченост кон целта, иницијативност, решителност, самоконтрола, смелост, самостојност

24. Од што зависи успешноста на методите со кои се влијае врз детското поведение?

Успешноста на методите со кои се влијае врз детското поведение зависи од нивната сообразеност со интересите на детето, со можностите и потенцијалите на детето, со неговата возраст, од сообразеноста со изборот на воспитно-образовната содржина, потоа, од нивната меѓусебна комбинација и од комбинацијата со останатите компоненти на воспитно-образовниот процес.

25. Индивидуална работа со децата во градинката?

Индивидуална работа со децата во градинката претставува почитување на индивидуалните карактеристики, можности и потенцијали на секое дете во воспитно-образовната група и работа на развој на неговиот индивидуален личен идентитет. Воспитувачот треба да гради стратегии на следење, пристап и развој и кон секое дете поединечно со цел да му помогне да гради реална слика за себе.

26. Што подразбираш под поимот деперцептуализација?

Под поимот деперцептуализација во развојот се подразбира преминот од практично-перцептивно кон мисловно или појмовно решавање на проблемите кај децата од предучилишна возраст.

27. Едукација на семејството

Едукацијата на семејството е важна за запознавање на семејството со принципите, начините и содржините од педагошки, психолошки хигиеносдравствен и друг аспект, со цел да се поттикне квалитетно родителство. Едукацијата треба да се реализира пред стапување во брак и по создавање на семејството. Во процесот на едукацијата голема улога имаат и воспитно-образовните институции.

28. Што претставува раниот детски развој?

Раниот детски развој го опфаќа периодот од 0-6 години, односно според некои автори и до 8 годишна возраст. Тоа е период во кои грижата, воспитанието и образованието на децата, комплементарно се испреплатуваат. Раниот детски развој е процес низ кој поминуваат сите деца, од едноставни до покомплексни физички, моторни, социјални и емоционални модели на однесување.

29. Што се тоа Стандарди за рано учење и развој?

Стандардите за рано учење и развој ги презентираат очекувањата коишто треба да ги достигнат децата од предучилишна возраст во разни домени на развој (физичко здравје и моторен развој, социо-емоционален развој, когнитивен развој). Стандардите пред се укажуваат на тоа што децата знаат и можат да направат на точно одредена возраст.

30. Објасни на што се однесува холистичкиот пристап во развојот на децата?

Холистичкиот пристап се однесува на организирано влијание врз целокупниот развој на детето, наспроти парцијалното влијание врз поединечни равојни домени. Тој содржи елементи на квалитет во раниот детски развој кој главно се однесува на заштитата на здравјето на детето и обезбедување на сигурна околина за учење и развој, зајакнување на развојната подготвеност и подготвеноста за на училиште.

31. Водечки принципи и вредности при развој на стандардите за рано учење и развој

Социјалната, културната, физичката и интелектуалната добросостојба на граѓаните на Република Македонија е генерална вредност на која се потпира образованието и на малите деца. Во раниот детски развој обезбедување на стимулативна и безбедна средина за квалитетно рано учење е претпоставка за постигнување на понатамошен успех на секое дете. Во развојот на стандардите има неколку водечки принципи (на сите деца треба да им се овозможи влез во образованиот систем, сите деца можат да учат, децата учат преку игра, да се застапува холистичкиот пристап, вклученост на семејството, почитување на правата на децата, итн.)

32. Домени и суб-домени

Домени се: физичко здравје и моторен развој, социо-емоционален развој, развој на пристап кон учење, развој на јазикот, описменување и комуникација, когнитивен развој и стекнување на општи знаења, додека **суб-домени** во Физичко здравје и моторен развој се: груб моторен развој, фин моторен развој, здраво и безбедно однесување, сензомоторен развој; во Социо-емоционален развој: социјален развој и емоционален развој; во Пристап кон учење: љубопитност и иницијативност, креативност и истрајност; во Јазик комуникација и развој на писменост: комуникација, читање, пишување; во Когнитивен развој и стекнување на општи знаење: логика и размислување, математика и броеви, наука, уметност.

33. Дистрибуцијата на возрастните групи

Стандардите за рано учење и развој во Република Македонија се однесуваат на возрастниот интервал од 0-6 години или од 0-72 месеци, поделено во следниве возрастни групи

0-2 години (0-6 месеци, 6-18 месеци, 18-24 месеци)

2-3 години (24-36 месеци)

3-4 години (36-48 месеци)

4-6 години (48-60 месеци, 60-72 месеци)

34. Дефинирање на терминот развоен домен?

Развојниот домен се однесува на различен аспект на развојот на детската личност, иако малите деца се развиваат холистички и посебните развојните домени се меѓусебно поврзани.

35. Дефинирање на терминот стандард?

Стандардот е изјава за нашите очекувања што децата треба да знаат и умеат да направат во текот на нивниот развој на одредена возраст.

36. Дефинирање на терминот индикатор?

Индикаторот е видлива и мерлива манифестација на она што детето го прави. Индикаторот е секогаш поврзан со стандардот.

37. Дефинирање на терминот активности за учење?

Стратегии во вид на разни активности коишто возрасните ги организираат со детето дома или во градинка со цел да му помогнат во достигнувањето на индикаторот. Согласно со потребите наметнати од специфичноста на учењето во периодот на раниот детски развој, основна карактеристика и услов за успешност на активностите за учење е детето да има активната улога во процесот на нивното планирање, организирање и реализирање.

38. Здравје и моторен развој

Еден од домените на развој. Се однесува на здравјето и добросостојбата на детето кои се клучни фактори во процесот на растење и развој на секое дете. Се однесува на физичката компетентност на детето, негово активно учество во животната околина и способноста за примена на здрави и безбедни практики.

39. Социо-емоционален развој

Еден од домените на развој се однесува на социјалното однесување на индивидуата, односно стекнување вештини кои ја зголемуваат самосвесноста и самоконтролата.

40. Развој на пристап кон учење

Овој домен се однесува на тоа како децата учат а не на тоа што децата учат. Пристапот кон учење претставува основа за преостанатите домени во процесот на раното учење.

41. Развој на јазикот, описменување и комуникација

Усвојувањето на јазикот и неговото правилно користење е важно за успешно функционирање на секоја индивидуа. Правилното усвојување на јазикот е комплексен процес кој започнува од раѓањето на децата. Во развојот на јазикот и писменоста клучен момент е детето да може да ги демонстрира своите почетни вештини на својот мајчин јазик.

42. Когнитивен развој и стекнување на општи знаења

Когнитивниот развој се однесува на зголемување на интелектуалните и менталните способности на децата, односно на стратегиите кои децата ги користат за да го истражат и учат светот што ги опкружува..

43. Интермитентност во развојот

Интермитентност во развојот значи дека детскиот развој, особено во првите години од животот не тече мазно и рамномерно туку циклично, Одделни форми на однесување се појавуваат и се губат за да се појават се додека по извесен период некоја форма не се зацврсти.

44. Алтернативност во развојот

Алтернативноста во развојот претставува појава развојот на разните функции наизменично да се менува, додека во еден период една функција нагло се развива, друга стагнира.

45. Константност во развојниот редослед

Претставува законитост која значи дека без разлика на фактот што некои деца се развиваат побрзо од другите деца, односно децата на иста возраст постигнуваат различни степени на развој, развојниот ред со кои се воспоставуваат функциите кои претежно зависат од созревањето, остануваат непроменливи.

46. Карактеристиките на физичкиот развој во раното детство

Во физичкиот и моторниот развој кај децата се забележува тенденцијата за користење на повеќе мускули отколку што е неопходно, како и трошење на непотребна енергија. Подоцна движењата се редуцираат на оние кои се неопходни.

47. Развој на емоциите во раното детство

По раѓањето кај децата се забележува само една емоција, возбуда од која подоцна се развиваат и други емоции, вознемиреност, задоволство, од 3-6 месеци, гнев, гадење, страв, од 9-12 месеци, воодушевување, наклонетост, од 15 месец љубомората итн.

48. Кризата на третата година (Виготски)

Учењето и развојот кај децата, според Виготски имаат свои специфичности. Имено до 3 година децата учат спонтано, според сопствена програма. Напредувањето на детето ќе зависи од тоа колку е средината стимулативна и поттикнувачка за учење и развој. Во третата година детето преминува од спонтанно кон спонтано реактивно учење, односно можностите за надворешно влијание и делување врз детето се зголемуваат. Во 7 година детето преминува кон реактивното или школско учење.

49. Разликите помеѓу функционален и хуманистички пристап кон воспитанието

Функционалниот или бихевиористичкиот пристап кон воспитанието, детето го разбира како пасивен организам со кои управуваат надворешни предизвици. Додека хуманистичкиот пристап кон воспитанието се потпира на внатрешните потенцијали на детето и согласно на нив го организира целокупното воспитно-образовно делување.

50. Фактори на развој во раното детство

Фактори на развој се наследството, срединските фактори, културата, активноста на детето.

51. Што се подразбира под структурирана средина?

Пред се тоа е стимулативна средина за учење и развој која е структурирана (организирана) согласно развојните и возрасните карактеристики на децата.

52. Когнитивно-развоен пристап кон воспитанието

Овој пристап детето го третира како активен субјект, му овозможува потполна слобода и активна улога во воспитниот процес. На прв план ја истакнува мотивацијата за учење и развој и остварување на когнитивните цели кои подразбираат способност за класифицирање нумерички поими, просторни односи и говор.

53. Целите на воспитанието во раното детство

Во одредување на целите на воспитанието, се прават обиди да се воспостави рамнотежа помеѓу три меѓусебно зависни фактори, современите општествени потреби, одредување на основните принципи и вредности и потребите на самите деца.

Развој на три аспекти на структурата на личноста: генетскиот, општествено-историскиот и персоналниот аспект

54. Видови на планирања

- тематското планирање
- интегрирано планирање
- долгорочно-годишно
- среднорочно-тематско (периодично)
- краткорочно-дневно (оперативно).

55. Планирањето и програмирањето на воспитно-образовната работа во детската градинка

Тоа е процес на избор на адекватни содржини од различни воспитни подрачја од програмата или домени на развој и нивна правилна распределба и

реализација, во текот на одреден временски период, со децата од различна возрасна група.

56. Објасни ги поимите акцелерција и амплификација

Акцелерација претставува процес на забрзување на развојот на децата. Амплификацијата пак значи збогатување на психичкиот развој на детето чија цел е достигнување на максимално можно ниво на формирање на оние психолошки квалитети и способности кои се карактеристични за одредена возраст и почнале да се изградуваат на дадената развојна фаза.

57. Законитостите на психофизичкиот развој кај децата?

Законитостите на психофизичкиот развој кај децата се интермитентност, алтернативност, константност на развојниот ред, цефало-каудален и проксимо-дистален правец на развој, тенденција на излишно ангажирање на мускулите, развој од подеднаква контрола на билатералните органи кон подобра контрола на унитаралните органи.

58. Особините на предучилишна возраст?

Особините на предучилишна возраст се: Биолошки дефицит, Пластичност, Сетилност, Емоционалност, Ранливост и Егоцентризам.

59. Видови на учења се карактеристични за раниот детски развој?

Учење со идентификација, Учење со имитација, Учење со учење на улоги, Учење со откривање, сетилно учење

60. Детството како посебен развоен период?

Поимите за детето, функцијата на детството, семејството, воспитувањето, во различни историски периоди немале исто значење. Откривањето на детето и детството како посебен развоен период се следи преку начинот на кој децата се претставени во сликарството и иконографијата. Од 13 век, типовите на децата претставени на сликите стануваат постепено поблиски на нашите поими за детството.

61. Семејството и воспитувањето на децата.

Семејството претставува првата социјална средина за секое дете. Влијанието на семејството и пренесувањето на социјалните модели имаат пресудно значење во првите години од животот на секое дете, притоа процесот на идентификација е пресуден. Воспитувањето на децата во голема мера зависи од низа фактори.

62. Значење на соработката меѓу градинката и семејството?

Оваа соработка е пред се неопходна заради детето и неговата адаптација во детската градинка. Взаемното почитување на родителите и воспитувачите, нивната доверба и активно следење на се што се случува во градинката и со сопственото дете, е важна претпоставка за остварување на соработката помеѓу овие два значајни фактора во животот на секое дете кое посетува градинка.

63. Активното родителство

Активното родителство, претпоставува партнерски пристап и однос помеѓу сопружниците и нивна взаемна доверба во однос на заедничкото воспитување на сопственото дете/деца.

64. Конвенција за заштита на правата на децата

Конвенција за заштита на правата на децата е документ на Обединетите нации со кои се регулираат правата на децата до 18 годишна возраст (право на живот, право на опстанок, право на образование, право на здравствена и социјална заштита итн). Република Македонија е потписник на конвенцијата за правата на децата.

65. Монтесори материјали

Монтесори материјалите се делат во четири поопшти категории и тоа Материјали за секојдневни вежби, сензорни материјали, академски материјали, културни и уметнички материјали

66. Периоди на осетливост и впивачкиот дух кај Монтесори?

Периодите на осетливост се периоди кога детето толку обземено со некоја особина или појава од својата средина така што ништо друго не го привлекува. Тоа се изразува со силен интерес за долго повторување на одредени постапки, без дса има видлива причина за тоа, се додека поради тоа повторување не се појави нова функција. Впивачкиот дух на детето е поврзан со фактот дека за разлика од возрасниот кој веќе се здобил со одредено искуство, детето мора своето сознание да почне да го гради од ништо. Овој дух му овозможува несвесно да ги впива впечатоците од својата околина кои се всадуваат во него.

67. Кои се принципите на Монтесори педагогијата?

Принцип на работа, принцип на независност, принцип на моќта на детското внимание, принцип на вољата на детето, принцип на детската имагинација и креативност, принцип на духовниот и емотивниот живот на детето, принцип на стадиумите на детскиот развој.

68. Методи на работа?

Методите на работа се: Откривачки методи, Проблемски методи, Вербален метод, Покажувачки метод.

69. Што претставува точка на оптимален период на развој?

Постојат периоди кога организмот е особено осетлив на влијанија кои доаѓаат од неговата околина и кога се јавуваат оптимални можности за поттикнување на определени функции, чија успешност зависи од тоа колку се слага со нивото на развој на организмот. Овие периоди се нарекуваат периоди на осетливост.

70. Што се моторички способности?

Моторички способности претставуваат комплексни карактеристики кои што се манифестираат во движењата во различна мерка во зависност од видот на движењата, од развиеноста на индивидуалните потенцијали.

71. Што се моторички навики?

Моторичките навики се добро научени движења кои што се доведени до степен на автоматизација. Тие се фиксиран систем на рефлексни движења и тие се дел од биодинамичката структура.

72. Дали моториката на човекот се наследува?

Моториката на човекот во голем дел се наследува.

73. Што претставува доминантна латерализираност на моториката?

Доминантната латерализираност кај човекот ја означува појавата на водечки екстремитет или чуло при вршење на сложени психомоторни активности.

74. Одлики на моториката во кај деца на возраст 2-3 години?

За оваа возраст детето трча напред, скока во место на две нозе, стои на една нога со помош, оди на прсти, шутира топка, се движи по тактот на музиката, се качува по скали, се качува и симнува од столче сето ова ја карактеризира крупната моторика. Од ситната моторика карактеристични се вертикални, кружни и хоризонтални движења со раката, тркала, гмечи, удира, вади и става предмети во кутија, крева предмети од подот и ги пренесува од едно место на друго.

75. Фази во развојот на движењата?

Фазите во развојот на движењата се: 1. Рефлексни движења; 2. Алтернативните движења; 3. Координирани движења; 4. Движењата според

модел (шема); 5. Манипулирањето со предмети; 6. Намерните движења (пракси).

76. Кои се природни форми на движењата?

Природни форми на движењата се: Да се совладува просторот; Да се совладуваат препреки; Да се совладуваат отпори на различни надворешни објекти; Да се манипулира со предмети.

77. Кои се биотичките моторички знаења за совладување на просторот?

Биотички моторички знаења за совладување на просторот се: тркалања, ползења, одење и трчање.

78. Кои се биотичките моторички знаења за совладување на препреки?

Биотички моторички знаења за совладување на препреки се: прескокнувањата, наскокнувањата, доскокнувањата, качувањата и провлекувањата.

79. Кои се биотичките моторички знаења за совладување на отпорот?

Биотички моторички знаења за совладување на отпорот се: кревање, носење, туркање, влечење, опирање и висување.

80. Кои се биотичките моторички знаења за манипулирање со објекти?

Биотички моторички знаења за манипулирање со објекти се: фаќање, додавање и фрлање, водење (топка) и жонглирање.

81. Што претставуваат елементарните игри?

Елементарните игри се еден вид надградба на природните форми на движења (БМЗ).

82. Кои се одликите на елементарните игри?

Одлики на елементарните игри се: едноставни правила; флескибилни правила; победата е средство за достигнување на конкретната цел (педагошка); развој и надградба на движечките квалитети.

83. Кои се одликите на спортските игри?

Одлики на спортските игри се: точно определени правила; цел (победа); моторички способности кои мора да се развиени на потребно ниво; потреба од совладана техника и тактика на спортската игра.

84. Примената на елементарните игри има за цел:

Загревање – воведен дел; развој на моторичките способности – главен дел; стекнување на нови моторички информации - главен дел; смирување на организмот - завршен дел.

85. Што претставуваат вежбите за оформување и како се поделени?

Вежбите за обликување на телото и движењата (ВО), се движења кои се конструирани, со цел да се влијае врз трансформацијата на човечкото тело, како на функционален така и на планот на рационалната, хармонична изведба на едноставните и на сложените движења. Поделени се на: 1) Вежби за лабавење; 2) Вежби за јакнење; 3) Вежби за истегнување.

86. Што претставуваат вежбите за оформување и како се поделени?

Вежбите за обликување на телото и движењата (ВО), се движења кои се конструирани, со цел да се влијае врз трансформацијата на човечкото тело, како на функционален така и на планот на рационалната, хармонична изведба на едноставните и на сложените движења. Поделени се на: 1) Вежби за лабавење; 2) Вежби за јакнење; 3) Вежби за истегнување.

87. Вежби за воведување во работа (загревање) :

Опис: Загревањето (воведувањето на организмот во работа) треба, низ локално, глобално и регионално дејствување, да ги мобилизира функциите на организмот за претстојните физички напори. Загревањето е процес во кој се усвојува повисок ритам на влијание врз движечките и вегетативните функции.

88. Хуманистичкиот пристап кон воспитанието произлегува од?

Хуманистичкиот пристап кон воспитанието произлегува од феноменолошкото толкување на човековата природа.

89. Когнитивно развојните програми одговараат на?

Когнитивно развојните програми одговараат на хуманистичкиот пристап кон воспитанието.

90. Која од наведените карактеристики не се однесува на семејното воспитание

Семејното воспитание ги има следните карактеристики: психолошки е засновано, располага со влијание на моделот во учењето, нема утврден режим на детските активности, не е однапред испланирано, целосно ги задоволува детските природни потреби. Исто така, тоа користи исти воспитни мерки како и институционалното воспитание но согласно со

психолошката заснованост на семејните односи тие оставаат посилен и потраен белег врз детето.

91. Кои се биолошките задачи на физичкото воспитание кај децата од предучилишна возраст?

Биолошките задачи на физичкото воспитание кај децата од предучилишна возраст се Влијанието на растот и развојот на организмот, влијанието врз локомоторниот апарат, формирање на правилно држење на телото, зголемување на отпорноста на организмот на надворешни влијанија, создавање на здравствено-хигиенски навики.

92. Основно средство на физичкото и здравствено воспитание во предучилишната возраст се?

Основно средство на физичкото и здравствено воспитание во предучилишната возраст е физичката вежба (природните форми на движење),

93. Под цефало-каудален принцип во моторниот развој кај децата се подразбира?

Под цефало-каудален принцип во моторниот развој кај децата се подразбира контрола на мускулите која започнува од горните делови на телото кон долните.

94. За презентирање на моторичките задачи во предучилишната возраст се користат:

За презентирање на моторичките задачи во предучилишната возраст се користат метода на демонстрација, метода на поставување моторички задачи и метода на „жив збор“ - вербална метода

95. Основни цели на финиот моторички развој се?

Основни цели на финиот моторички развој се: детето да воспостави контрола на движењата на дланките и прстите, детето да може да ракува со играчки и разни предмети.

96. Што ја чини моториката на човекот единствена?

моториката на човекот ја чинат единствена антрополошките карактеристики.

Прашања од законската регулатива

97. Наведете, според времетраењето какви програми остварува детската градинка?

Дејноста на детската градинка се остварува според програми за остварување на дејноста. Детската градинка е должна на родителите да им ги претстави програмите кои ги изведува, нивните цели, содржини и методи на работа. Родителите имаат право за своите деца во детските градинки да избираат програми за згрижување и воспитание на децата. Детската градинка според времетраењето остварува програми за:

- целодневен престој;
- полудневен престој;
- скратени програми;
- пилот програми и
- вонинституционални форми за активности со деца.

Детската градинка може да остварува и програма за продолжен престој за деца според потребите и работното време на корисниците на овие услуги. Програмите за целодневен престој траат од 9 до 11 часа и може да се изведуваат предпладне, попладне, целодневно или наизменично. Програмите за полудневен престој траат од 4 до 6 часа и може да се изведуваат предпладне, попладне или наизменично. Скратените програми траат од 260 до 600 часа годишно. Програмите за целодневен престој и програмите за полудневен престој се наменети за деца на возраст до поаѓање во основно училиште и опфаќаат згрижување и воспитување на децата. Скратените програми се наменети за деца на возраст од три години до шест години односно до поаѓање во основно училиште и опфаќаат згрижување и воспитување на децата со или без исхрана на децата. Скратените програми се наменети и за деца на подолготрајно болничко лекување. Вонинституционални активности се кратки програми во траење од три часа дневно коишто можат да опфатат: игри, игровни активности, креативни работилници, детски работилници од подрачјето на културата и уметноста, спортски активности, наменети за деца на возраст од три години до поаѓање во основно училиште и се организираат и изведуваат од јавните детски градинки по добиено одобрение од министерот по мислење на Бирото за развој на образованието. Пилот-програми се програми со посебни педагошки принципи кои се изведуваат во јавни детски градинки по добиено одобрение од министерот по мислење на Бирото за развој на образованието.

98. Вонинституционалните активности се организираат и изведуваат во јавните детски градинки, по добиено одобрение:

Вонинституционални активности се кратки програми во траење од три часа дневно коишто можат да опфатат: игри, игровни активности, креативни работилници, детски работилници од подрачјето на

културата и уметноста, спортски активности, наменети за деца на возраст од три години до поаѓање во основно училиште и се организираат и изведуваат од јавните детски градинки по добиено одобрение од министерот по мислење на Бирото за развој на образованието

99. Во состав на јавната детска градинка, односно градинка во приватна сопственост може да се формира центар за ран детски развој со одлука:

Во состав на јавна детска градинка односно детска градинка во приватна сопственост може да се формира центар за ран детски развој со одлука на основачот и под услови утврдени во Законот за заштота на децата (Службен венсик на Р.М 23/13)

100. Стручен орган во јавна установа за деца е?

Стручен орган во јавна установа за деца е стручен совет. Стручниот совет го сочинуваат вработени кои вршат стручна работа и ја остваруваат дејноста во установата и директорот.

101. Кој раководи со стручниот совет?

Со стручниот совет раководи директорот.

102. Кој го сочинува стручниот совет во градинката?

Стручниот совет во градинката го сочинуваат вработени кои вршат стручна работа и ја остваруваат дејноста во установата и директорот

103. Какви работи извршува Стручниот совет во градинката?

Стручниот совет во градинката утврдува стручни основи за остварување на програмата за работа, дава мислење и предлози до директорот во поглед на организацијата за работа и условите за работа, именува и разрешува претсатвник на јавната установа за деца во управниот одбор на јавната установа за деца од редот на вработените кои вршат стручни работи и врши и други работи утврдени со статут.

104. Кој го именува и разрешува претставникот на јавната установа за деца од редот на вработените во управниот одбор на јавната установа за деца?

Претставникот на установата го предлага стручниот совет на установата, врз основа на стручност и компетентност, а го избира и

разрешува основачот по постапка пропишана со статутот на установата.

105. Во какви звања напредуваат воспитувачите во јавните детски градинки?

Воспитувачот во јавна детска градинка може да напредува во звањата воспитувач-ментор и воспитувач – советник.

106. Крајниот рок за донесување на Годишната програма за работа на градинката е?

Годишната програма за работа се донесува најдоцна до 30 септември во тековната година за наредната година

107. Во установа за деца како воспитно-образовни материјали за реализација на активностите од страна на згрижувачко воспитниот кадар се употребуваат:

Воспитно-образовни материјали во установата за деца за реализација на активностите од страна на згрижувачко воспитниот кадар се употребуваат: прирачници и детски списанија, со решение за одобрување и употреба на прирачници и детски списанија донесено од Министерот, по предходно мислење на Педагошката служба.

108. Кој го врши оценувањето на Јавните службеници - стручни работници и соработници во јавната установа за деца?

Оценувањето на Јавните службеници - стручни работници и соработници во јавната установа за деца го врши непосредно претпоставениот јавен службеник.

109. Кој ја подготвува годишната програма за работа на градинката?

Годишната програма за работа на градинката ја подготвуваат стручните органи на правните лица кои вршат дејност во рамките на системот за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст, врз основа на мислење од советот на родители.

110. Кој врши проверка на примената на стручните знаења на стручните работници и соработници во градинката?

Проверка на примената на стручните знаења на стручните работници и соработници во градинката врши Комисијата за лиценцирање.

111. Кој ја издава лиценцата за работа на стручните лица во јавните установи за деца?

Лиценцата за работа на стручните лица во јавните установи за деца ја издава министерот за труд и социјална политика

112. Стручните работници и соработници да се стекнат со соодветна лиценца за работа, доколку имаат:

Стручните работници и соработници може да се стекнат со соодветна лиценца за работа, доколку имаат диплома за завршено соодветно образование и ако успешно ја поминале проверката на примената на стручното знаење од Комисијата за лиценцирање

113. Во кој рок, до Комисијата за лиценцирање се поднесува барање за обновување, односно продолжување на лиценцата за работа?

До Комисијата за лиценцирање се поднесува барање за обновување, односно продолжување на лиценцата за работа намалку три месеци пред истекот на лиценцата за работа.

114. Кој врши надзор над стручната работа во остварувањето, згрижувањето, воспитанието, престојот, негата, исхраната:

Надзор над стручната работа во остварувањето, згрижувањето, воспитанието, престојот, негата, исхраната врши Министерството за труд и социјална политика.

115. Кој врши надзор над остварување на образовната работа во детските градинки?

Надзор над остварување на образовната работа во детските градинки врши Министерството за образование

116. Со што се утврдуваат работните задачи на стручните работници и соработници во установите за деца?

Работните задачи на стручните работници и соработници во установите за деца се утврдуваат со Правилник за систематизација на работните места.

117. Во установите за деца се води педагошка евиденција и документација?

Во установа за деца се води евиденција и документација. Начинот на водењето на евиденцијата и документацијата, како и содржината и

формата на евиденцијата и документацијата ги пропишува министерот

118. Главната книга претставува документ од _____ вредност?

Главната книга на децата и претставува документ од трајна вредност.

119. Вреднувањето на успехот на планираните активности од развојниот план на установите за згрижување и воспитување на деца од предучилишна возраст, се врши преку правилник за индикаторите за вреднување донесен од министерот за труд и социјална политика?

Вреднувањето на успехот на планираните активности од развојниот план на установите за згрижување и воспитување на деца од предучилишна возраст, се врши преку правилник за индикаторите за вреднување донесен од министерот за труд и социјална политика.